

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Евгения Панчева
по конкурс за заемане на академична длъжност "професор"
по професионално направление 2.1. Филология (американска култура и
литература), обявен в ДВ , бр. 4 от 16 януари 2015 г.

за доц. д-р Корнелия Димова Славова
единствен кандидат в обявения конкурс

Представяне на кандидата.

Доц. Корнелия Димова Славова завършва със златен медал Английската гимназия в гр. Бургас. Дипломира се със специалност английска филология в СУ "Св. Кл. Охридски" с дипломна работа върху творчеството на американския романист Ралф Елисън. През 1999 г. след успешна защита на дисертация на тема *The Gender Frontier in Sam Shepard's and Marsha Norman's Drama* получава научната степен "доктор". Работила е като преподавател по английски език в НГДЕК, гр. София. От 1987 г. до днес е преподавател във ФКНФ, СУ „Св. Кл. Охридски” - до 1992 в катедра "Западни езици", а след 1992 г. в катедра "Англицистика и американистика". През 2007 г. след одобрен хабилитационен труд *The Traumatic Re/Turn of History in Postmodern American Drama at the Turn of the 21st Century* е избрана на академичната длъжност "доцент".

Доц. Славова има много богат опит като университетски преподавател. Тя води занятия със студентите в бакалавърската и магистърската степени на специалност английска филология. В миналото е преподавала и на задочници и студенти с втора специалност английска филология. Водила е следните семинарни занятия: *Американска литература* (задължителен курс), *Breakbar* (Преодоляване на комуникативните бариери, (задължителен курс), *Английски за специалисти*. След хабилитирането си води основен лекционен курс за бакалаври *Общество и култура на САЩ*, както и бакалавърските курсове *Американска драма в киното* и *Американска популярна култура: текст и образ*. Нейният опит като автор и реализатор на курсове в магистърските програми на катедрата е наистина забележителен. Списъкът с предлагани от нея курсове съдържа 8 наименования, сред които с оглед на тематиката на настоящия конкурс се открояват *Постмодерна култура и литература* и *Културно разнообразие в американската драма*, както и избираемият *Репрезентации на рода: между локалното и глобалното* в програмата *Матилда* на Философски факултет, осъществявана съвместно с университетите във Виена, Лион, Норич и Будапеща. Доц. Корнелия Славова е ръководила двама докторанти, отчислени с право на защита, както и 13 успешно защитили магистранти.

Международните академични изяви на кандидатката също впечатляват със своето богатство и разнообразие. Тя е преподавала в Университета в Британска Колумбия, в Сесил Грийн Колидж, Канада, в Щатския Университет на Ню Йорк в гр. Олбани, САЩ, в Централния Европейски Университет, Будапеща. Била е гост-преподавател в Корнел Колидж, САЩ. Активно се е включвала и в академичния обмен по програма "Еразъм": изнасяла е лекции в университетите в Магдебург, Германия, Роухамптън, Лондон, Великобритания и Лил, Франция. Изнасяла е доклади в общо 70 конференции, от които 43 принадлежат на периода след хабилитацията. Членува в 4 професионални организации,

сред които е международната *Women Playwrights International*, САЩ. Участвала е в 13 научни проекта, от които 11 международни, като е ръководила 9 от тях.

Експертната дейност на Корнелия Славова включва работа като редактор на престижното британско списание *The European Journal of Women's Studies*, London: Sage Publications (от 2008 до момента), рецензент за реферирани журналы като *The European Journal of Women's Studies*, *Gender and Language*, и *Aspasia*, както и за CEU Press, Будапеща и др. В качеството си на ръководител на Катедра "Англицистика и американистика" бих искала специално да подчертая личния принос на доц. Славова като управител на Фондация „Университетска англицистика и американистика“ (от 2008 г. до момента). Именно благодарение на нейната креативност, организационен и административен талант, умения за работа в екип и енергия стана възможно осъществяването на съвместен проект на ФУАА и Катедра "Англицистика и американистика" с Фондация "Америка за България" по проекта "Иновативни методи за преподаване на англицистика и американистика в Софийски университет 'Св. Кл. Охридски'". По този проект беше изцяло реконструирана и обзаведена с най-модерна техника аудитория 243 на Ректората и бяха разработени 40 електронни курса от преподаватели от катедрата.

За постиженията си като учен и медиатор между култури Корнелия Славова е получавала множество награди и стипендии. Сред тях се открояват стипендията на Британския съвет, стипендията на Института по американистика "Дж. Ф. Кенеди", едномесечната стипендия на Фондация "Фулбрайт", наградата за превод "Паул Целан" на Института за социални науки във Виена и Националната награда "Христо Г. Данов" за хуманитаристика за 2011 г.

Научна дейност – публикации, конференции и проекти.

Предложеният списък с публикации говори за разнообразието, но и за системността в интересите на кандидатката. Нейните научни трудове са предимно в областите американска култура и драма, изследвания на културата и съпоставителни изследвания, изследвания на рода (*gender studies*) и изследвания на популярната култура. Представените библиографски данни за пореден път доказват нейната забележителната продуктивност - тя е автор на общо 73 публикации, от които 3 монографии, 3 учебни помагала, 8 съставителства на книги, 2 редакторства на броеве на чуждестранни научни списания, 10 превода на книги, 13 превода на пиеси от английски, 4 превода на български драми и едно редакторство на том с англоезична драма. От този внушителен списък на настоящия конкурс са представени 1 монография, 1 учебно помагало, 2 съставителства, 2 редакторства на броеве на чуждестранни научни списания, 21 научни статии, както и преводи в двете посоки. Сред този богат материал ще се съсредоточа върху монографията *Американската драма на българска сцена: театърът като превод на култури* (Полис, 2015) и ще отдели внимание на статии, обвързани тясно с тематиката на конкурса.

Предложената монография, както и четири други научни публикации, пишат историята на поставянето, преводите, паратекстовете и културното присвояване на канонични американски драматурзи у нас и основни техни произведения. Корнелия Славова избира да се съсредоточи върху рецепцията - в различните значения на термина - на най-значимото от Юджин О'Нийл, Лилиан Хелман, Артър Милър, Тенеси Уилямс, Едуард Олби и др. от края на 30-те години на миналия век до наше време. Изследването постулира четири периода в тази рецепционна история, при които социалното и културното са белязани от фукоистка изоморфност. В своята уводна част и първа глава то

компетентно и продуктивно работи с водещи теории в сферата на театралната и преводна рецептивистика. В унисон с изследователските предпочитания на авторката превес имат културологично ориентирани парадигми за театъра (Бенет, Павис, Бърк) и за превода (Венути, Льофевр) като межкултурни явления. Доколкото постановката се мисли като културен превод, базиран на текст, който също е плод на културен превод, театралното пространство създава, струва ми се, уникален шанс за двойни отражения, за наслагвания на културно апроприране, които не биха замъглили, а напротив, прояснили взаимодействието на културите. Изследван през онова, което Славова нарича "хибриден теоретико-методологичен модел", този двоен трансфер на една култура в друга ми се вижда неразработено и благодатно поле за бъдещи изследвания с висок теоретичен потенциал. Трябва да отдадем дължимото на пионерския труд на Корнелия Славова и в този имплицитен в целия неин текст аспект на сценичната рецепция на чуждоезиковата драма. Жалко е наистина, че в случая с американската драма се оказват немногобройни книжните тела, съдържащи подобни преводи, защото това неизбежно стеснява емпиричния материал, с който биха боравили и бъдещите изследователи на това конкретно поле.

В аналитичната си част трудът обработва стотици постановки на американска драма в България, едно само по себе си забележително постижение. При това той не се ограничава само със сценичното битие на текста, описано в цялата му конкретика и живост на многоканално преживяване. Авторката детайлно проучва и паратекстовете около постановките като рецензии и театрални програми и открива в тях важни лостове за моделиране на зрителското възприятие.

Анализът проследява утвърждаването на Юджин О'Нийл като каноничен американски драматург на българска сцена и дискутира въпроса за странната забрава на драматурга след първоначалната му рецепция, както и използването му като огледало за българската действителност. Този интересен и важен подход се прилага елегантно и при останалите проучвани драматурзи и разкрива важни особености за социокултурния контекст, включително и този на собствената ни съвременност. Така рецепционните изследвания се превръщат в критически инструмент за анализ на културни срезове в тяхната синхрония и диахрония. Следва анализ на рецепцията на Артър Милър, разположена в нейния европейски рецепционен контекст, едно методологическо предпочитание на Славова, проведено трайно през цялата монография, което допълнително обогатява и валидира нейните изводи. Тук Славова осветлява по любопитен начин фазите на присвояване съобразно с доминиращата идеология: от триумфа през 60те към мълчанието през 70те и 80те с оглед на променената политическа перспектива към текстовете на Милър и логичните промени в прочитите през 90те, с техните нови акценти върху сензационността, negliжирането на оригинала и др., по посока на едно общо "изтъняване на текста" (142). Следват интересно поднесената глава върху Гибсън и Купър/Олби с констатираното жанрово пренаписване на техни видимо развлекателни пиеси по посока на високата драматургия, чудато само по себе си, но обяснимо с оглед на прецизно анализирани от авторката идеологически употреби на текстовете. Последната шеста глава разглежда постановките и преводите на Тенеси Уилямс. Наличието на публикувани преводи в този случай дава възможност на Славова да приложи хибридният модел, конструиран от нея в теоретичната част на монографията, в неговата пълнота. Заключение на книгата, озаглавено непретенциозно "Заключителни думи", всъщност представлява една много сериозно теоретично изговаряне на емпирията, което не преповтаря механично изводите, направени в хода на анализа, а ги преработва в собствен метатекст. Тук проличава качеството на критическото мислене на авторката, достоен завършек на един впечатляващ културологичен и филологически труд. Единствените забележки, които бих отправила

към книгата, са отделните езикови неточности, някои от тях видимо плод на двуезичността на Славова, други вероятно дължащи се на технически грешки. Една по-прецизна редакторска намеса от страна на издателите със сигурност би изчистила тези проблеми и би увеличила удоволствието от четенето на високо информативния и аргументиран анализ.

Представените за конкурса публикации включват статии върху американската литература, популярната култура и джендър изследванията. Последните две области са свързани с онези текстове на Славова, които се радват на най-голяма международна популярност - те са публикувани в реферирани списания с висок импакт фактор и се радват на широко цитиране. (Впрочем, броят на посочените цитирания също е впечатляващо висок - 76). Въпреки това, а донякъде и заради това, бих искала да спомена по-скоро частно литературоведските разработки, в които личат друг вид умения на кандидатката. Публикации 7, 8, 10 и 11 третираат литературоведски аспекти на най-новата американска драма, поставена в постмодерен контекст и с акценти върху травмата (Диъвиър Смит, Дъг Райт и Ева Енслър) и края на утопиите (Тони Кушнър, Дъг Райт). Други три статии - 22, 25 и 26 - се занимават съответно с езиковото номадство (Александър Хемон, Ева Хофман), интертекстуалността (Едгар По и Пол Остър) и езиковите репрезентации на войната в Югославия (Жасмила Жбанич). Статиите си служат с модерен терминологичен апарат, а техният език е едновременно прозрачен и компетентен.

Заклучение

На базата на горните наблюдения върху преподавателската дейност и научната продукция на единствения кандидат по обявения конкурс напълно убедено и с удоволствие препоръчвам на уважаемото научно жури да избере доц. д-р Корнелия Димова Славова на длъжността ПРОФЕСОР ПО АМЕРИКАНСКА КУЛТУРА И ЛИТЕРАТУРА НА СОФИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ.

София, 15.05.2015 г.

Изготвила становището:

проф. д-р Евгения Панчева